

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

GORDILĂ Nicolae
CATAN Liliana
GUZUN Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe

MANTU Dumitru XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.06.2017 – 26.01.2018;

Instanța de apel: 26.02.2018 – 05.04.2018;

Instanța de recurs: 13.06.2018 – 11.07.2018.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 26 ianuarie 2018, adoptată în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Mantu D. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentul a 8000 lei.

Prin aceiași sentință au fost condamnați și Tataru I., Cecate I., Russu Gr., în privința cărora cauza nu se judecă în procedura de recurs.

Totodată, a fost admisă acțiunea civilă depusă de către SA „Moldtelecom” privind încasarea prejudiciului material și s-a încasat de la Tataru I., Cecate I., Russu Gr. și Mantu D., în mod solidar, în folosul SA „Moldtelecom” suma de 22624,40 lei, pentru recuperarea prejudiciului material.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, la 12 iulie 2014, aproximativ la ora 01.30 minute, Tataru I. împreună și cu acordul preliminar a lui Cecate I., Russu Gr. și Mantu D. din interes material, cu scopul de sustragere pe ascuns a bunului altei persoane, pe două motociclete de model „IJ- Planeta” fără n/î, ce aparțineau lui Russu Gr. și lui Mantu D., au venit la marginea s. Cealîc, raionul Taraclia, care se află în partea de nord a

satului. Apoi, în continuarea intenției sale infracționale, Tataru I. cu ajutorul foarfecilor de grădină de pe stâlpii pentru telefon a tăiat cablu de comunicații electronice tip TPP 100 x 2 cu lungime de 180 metri, preț pentru un metru 5,45 lei și cablu de comunicații electronice TPP 30 x 2 cu lungime de 180 metri, preț pentru un metru 1,89 lei.

În continuare, acționând în comun, încărcând cablul tăiat cu lungimea totală de 360 metri pe motociclete, au părăsit locul faptei, prin ce a cauzat prejudiciul material SA „Moldtelecom” Taraclia suma totală de 1321,20 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunului altei persoane, săvârșită de mai multe persoane*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401-402 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către procuror, care fără contestarea sentinței în latura penală, a solicitat încasarea de la Mantu D. a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului în sumă de 793,20 lei, care au fost suportate de către IP Taraclia pentru transportarea inculpatului din or. Ocnîța în or. Taraclia, menționând în acest sens că, nu este de acord cu argumentul instanței, precum că normele procedurale nu prevăd expres achitarea din contul condamnaților a cheltuielilor judiciare, invocând prevederile art. 229 alin. (1), (3) Cod de procedură penală.

Apelantul a susținut că statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția persoanei, prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli care, raportate la prevederile art. 227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare. Art. 229 Cod de procedură penală, indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 aprilie 2018, apelul procurorului a fost admis, din alte motive decât cele invocate de apelant, cu casarea parțială a sentinței, în latura civilă, și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care s-a respins cerința procurorului privind încasarea de la inculpatul Mantu D. în folosul statului a sumei de 793, 20 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței s-au menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, starea de fapt și de drept constatată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevante în cuprinsul sentinței. Sentința cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de articolul 364/1 alin. (7) Cod de procedură penală. Concluzia primei instanțe privind calificarea infracțiunii este corectă, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpați și semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Concomitent cu cele sus expuse, instanța de apel a menționat că, sentința este contestată de către procuror în partea respingerii cerinței acuzatorului de stat privind încasarea de la Mantu D. a cheltuielilor judiciare în sumă de 793,20 lei.

Lecturând conținutul sentinței Colegiul judiciar a observat că instanța de fond în partea descriptivă a sentinței s-a expus asupra cerinței solicitate de procuror referitor la încasarea

cheltuielilor judiciare, însă în partea dispozitivă a omis să menționeze soluția vizavi de cheltuielile judiciare. Prin urmare, instanța de apel a considerat necesar, din alte motive, de a admite cererea de apel și a se expune cu privire la cerințele și argumentele invocate.

La caz, procurorul a solicitat restituirea cheltuielilor suportate de către organele poliției pentru aducerea lui Mantu D. din or. Ocnița în or. Taraclia, indicând că acțiunea a fost dispusă de către organul de urmărire penală în vederea acumulării probelor care confirmă vinovăția inculpatului, fiind acțiune procesuală ce ține de administrarea probatoriului în vederea posibilității formulării învinuirii și atragerea persoanei la răspundere penală, acțiune care este pusă în sarcina părții acuzării.

În această ordine de idei, instanța a constatat că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin aducerea inculpatului Mantu D. din or. Ocnița în or. Taraclia, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului și în această parte cerințele procurorului necesită a fi respinse.

Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. În speță, procurorul atribuie aducerea în fața ofițerului de urmărire penală a suspectului Mantu D., la acțiuni procedurale, iar în vederea dovedirii cheltuielilor suportate procurorul a prezentat instanței foaie de parcurs seria PO nr. 456569 din 31 iulie 2017, două bonuri fiscale la suma de 159.20 lei din data de 09 iulie 2017 și respectiv 634 lei din 08 iulie 2017. (f.d 61 - 62, V. II)

Din materialele cauzei s-a constatat că, la 29 mai 2017, procurorul a emis ordonanța de anunțare în căutare și ordonanță de reținere în privința lui Mantu D. (f.d. 36, 37 V. II). Potrivit procesului-verbal de reținere din 08 iulie 2017, Mantu D. a fost privat de libertate pe teritoriul SPF OTACI, prin reținere la 08 iulie 2017, orele 20.10 (f.d.43, V. II). Prin ordonanța procurorului din 10 iulie 2017, Mantu D. a fost eliberat din starea de arest.

Reieșind din probele din dosar nu s-a constatat că, până la momentul reținerii Mantu D. ar fi cunoscut că în privința lui se petrece o cercetare penală și că el este căutat de către organele poliției. Mantu D. fiind reținut de organele poliției, a intrat sub custodia Statului și în astfel de circumstanțe nu avea posibilitatea să se prezinte de sine stătător în fața organului de urmărire penală, or persoanele reținute sunt escortate către locul petrecerii urmăririi penale doar sub controlul organului care a dispus privarea de libertate a persoanei.

Prin urmare, a fost respinsă invocarea procurorului că, cheltuite în sumă de 793 lei 20 bani au fost efectuate în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, or escortarea inculpatului către ofițerul de urmărire penală nu reprezintă prin sine acțiune procesuală, deoarece nu dovedește o stare de fapt asupra infracțiunii cercetate și nu are o ambalare procesuală.

Potrivit prevederilor art. 229 Cod de procedură penală expresia „*poate fi obligat...*” nu echivalează cu expresia „*este obligat*”, mai mult ca atât, potrivit prevederilor din art. 227 alin. (1), (3) și art. 229, alin. (1) Cod de procedură penală, „*cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit Legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate*”.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie obligat la plata cheltuielilor judiciare în sumă de 793,20 lei.

În motivarea recursului, se menționează că decizia instanței de apel este pasibilă casării, deoarece nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Recurentul indică că cheltuielile judiciare în cuantum de 793,20 lei au fost suportate de stat pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal și urmează a fi încasate de la inculpat.

Soluția instanței de apel, prin care a fost menținută sentința instanței de fond cu privire la neîncasarea cheltuielilor de judecată, contravine normelor procesual-penale în vigoare, în particular avându-se în vedere art. 227 alin. (1) – (3) și art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală.

În speță, statul și-a onorat obligația de a demonstra vinovăția inculpatului, prin acțiuni de procedură legale, iar pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, care în baza art.227 Cod de procedură penală, se încadrează în noțiunea de cheltuieli judiciare și care indiscutabil urmează a fi recuperate din contul inculpatului, or însăși acțiunile ilegale comise de acesta le-au generat.

Art.229 Cod de procedură penală indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare. Plata cheltuielilor judiciare nu va influența asupra situației materiale, dat fiind că inculpatul Mantu D. nu are persoane la întreținere. Munca inculpatului peste hotarele țării nu îl scutește pe acesta de la plata cheltuielilor judiciare pentru transportarea lui la examinarea cauzei penale.

Astfel, instanțele de judecată de ambele nivele, în speță noastră, nu au soluționat corect chestiunea legată de cheltuieli judiciare.

În drept, recurentul își întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele motive.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursului depus de procuror se întemeiază, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că cererea este vădit neîntemeiată.

Reieșind din criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, de altfel și soluția primei instanțe, în exclusivitate din considerentul că, în opinia lui, instanțele eronat nu au încasat cheltuielile judiciare de la Mantu D. în cuantum de 793,20 lei, suportate pentru escortarea inculpatului din or. Ocnița în or. Taraclia, unde a fost instrumentat dosarul penal pe faptul furtului în privința ultimului.

Verificând actele cauzei, raportat la alegațiile procurorului, instanța de recurs consemnează că cele avansate de recurent nu și-au găsit confirmarea, iar soluțiile adoptate pe marginea acestei spețe, atât de către instanța de fond, cât și de cea de apel, în partea neîncasării cheltuielilor judiciare, sunt legale, întemeiate și urmează a fi menținute.

Totodată, Colegiul penal consideră că este vădit nefondată revendicarea procurorului în partea ce ține de pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în partea neîncasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului pentru escortarea acestuia, dat fiind că, atare acțiuni nu fac obiectul unei rambursării din contul inculpatului. Mai mult că, nici prin deductibilitate aceste cheltuieli nu pot fi încasate de la inculpat, după cum se pretinde, întrucât atare cheltuieli nu se atribuie la cele prevăzute de lege, pasibile recuperării, din altă sursă, decât bugetul organelor de resort, care a efectuat escortarea inculpatului dintr-o localitate în alta.

Corect instanța de apel a consemnat că escortarea inculpatului către ofițerul de urmărire penală din or. Ocnița în or. Taraclia nu reprezintă în sine o acțiune procesuală, deoarece nu dovedește o stare de fapt asupra infracțiunii cercetate și nu are o ambalare procesuală.

În general, normele procesual-penale cuprinse în art. 227 - 229, la care face trimitere recurentul, nu conțin careva reglementări vizavi de recuperarea cheltuielilor pentru escortarea inculpaților, iar organizarea bunei desfășurări a procesului penal face parte din setul obligațiilor pozitive pe care urmează să le întreprindă organele de stat în vederea identificării infractorilor și atragerii acestora la răspundere pentru infracțiunile comise.

Având în vedere acestea, instanța de recurs conchide că, în prezenta cauză nu se constată admiterea erorilor de drept semnalate de procuror prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, iar la judecarea acestei cauze în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 227-229, 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, neexistând vreun temei pentru admiterea recursului în sensul declarat.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 05 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe Mantu Dumitru XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 august 2018.

Președinte

GORDILĂ Nicolae

Judecător

CATAN Liliana

Judecător

GUZUN Ion